

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 31. august 2018
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Astrid Helmart Johansen
Sagsnr.: 2018-0030-1381
Dok.: 812566

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 999 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 12. juli 2018. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Morten Bødskov (S).

Søren Pape Poulsen

/

Lene Steen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 999 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren oplyse i hvilket omfang politi og anklagemyndighed har gennemgået den i udspillet ”Respekt for voldtægts ofre” fra maj 2016 nævnte undervisning i afhøring af voldtægts ofre?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Som det fremgår af udspillet ”Respekt for voldtægts ofre” indeholdt både Politiskolens grund- og efteruddannelser, også før udspillet, undervisning i både offerhåndtering og afhøring af sårbare vidner. Dette fokus er fastholdt både i den teoretiske og mere case-baserede undervisning på Politiskolen.

Endvidere er der siden 2016 – både på Politiets bacheloruddannelse og efterfølgende på Politiets basisuddannelse – blevet undervist i en styrket kognitiv afhøringsmodel (SAKA-modellen), der skal sikre, at ofrene, herunder voldtægts ofre, får endnu bedre mulighed for at forklare hændelsen med egne ord, hvorved antallet af valide informationer øges.

Endelig er der siden 2016 blevet etableret 4 uddannelser i politiets efter- og videreuddannelsesprogram, hvor særligt kognitiv afhøring af voldtægts ofre indgår som specifikt element, herunder uddannelse i videoafhøring af børn og overgreb mod børn.”

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet endvidere indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Rigsadvokaten gennemgik i 2016 samtlige relevante kursusudbud i anklagemyndigheden, herunder anklagemyndighedens grunduddannelse, med henblik på at sikre, at der fortsat er et stærkt fokus på afhøring af blandt andet voldtægts ofre og andre sårbare personer. I den forbindelse blev der foretaget en række tilpasninger af undervisningsforløb på både grunduddannelsesmodulerne og på efteruddannelseskurser. Disse tilpasninger blev implementeret i efteråret 2016 og foråret 2017.

Grunduddannelsen

På Rigsadvokatens grunduddannelse for anklagere, der består af 9 kursusmoduler, undervises anklagerfuldmægtigene på to moduler blandt andet i vidneafhøring, vidnepsykologi og håndtering af forurettede samt vidner. Kursisterne får på det ene modul en generel introduktion til vidners hukommelse og erindringer af en anerkendt psykolog. På det andet modul gennemgås afhørings teknikker og afhørings-

teorier efterfulgt af praksisnære øvelser, herunder øvelser med figuranter, hvor der er særligt fokus på afhøring af sårbare vidner/forurettede, der har været ude for en traumatiserende hændelse. Den ene af casene er en voldtægtssag.

Anklagerfuldmægtigene gennemgår desuden forud for et af grunduddannelsens moduler Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om forurettedes retsstilling med henblik på et styrket kendskab til de rettigheder, som forurettede har i blandt andet voldtægtssager.

Videreuddannelse

Rigsadvokaten har et videreuddannelseskursus for erfarne anklagere om afhøring. På kurset bliver der blandt andet undervist i spørgeteknikker og spørgsmålstyper, retoriske virkemidler, afhøringsstrategier og forskellige vidnetyper, herunder utrygge eller tavse vidner. Der er tale om et todages kursus, hvor der er praksisnære øvelser med figuranter, og hvor en sædelighedssag er en del af kurset. Afhøringskurset uddyber og udvider således de teknikker, som læres på grunduddannelsen, ligesom der også på dette kursus er fokus på forurettede/vidner, som har oplevet voldsomme og traumatiserende hændelser. Kurset udbydes for tiden to gange årligt.

Rigsadvokaten udbyder endvidere et tredages kursus om forbrydelser mod børn, som har til formål at give kursisterne indsigt i, hvordan børn afhøres, ligesom kurset giver deltagerne en større viden om barnets tarv og reaktionsmønstre. Kursisterne bliver således styrket i at forstå og derved håndtere sager om overgreb mod børn, herunder overgreb af seksuel karakter.

Øvrige tiltag

De regionale statsadvokater har som led i tilsynet med politikredsens behandling af voldtægtssager gennemført undervisningsbesøg/dialogmøder med relevante efterforskere og anklagere i alle politikredse i 2016 og 2017.

I forbindelse med undervisningen i 2016 gennemgik statsadvokaturerne initiativerne i udspillet ”Respekt for voldtægtsofre”, og statsadvokaturerne satte blandt andet særligt fokus på udvidet brug af bistandsadvokater og afhøring af forurettede ud fra SAKA-modellen (sagstypetilpasset afhøring), som er udviklet i regi af Rigspolitiet efter principperne om kognitiv afhøring.

I 2017 satte de regionale statsadvokater blandt andet fokus på brugen af bistandsadvokater ved første afhøring, bedre begrundelser for henlæggelser og påtaleopgivelse samt behandlingen af skrøbelige og svage forurettede. Afhøring af forurettede var tillige et tema, hvor blandt andet brugen af videoafhøring i særlige sager og sekundær viktimering (mistro, bebrejdelser og manglende omsorg) var omdrejningspunkter.

Herudover kan Rigsadvokaten oplyse, at der den 30. maj 2017 blev afholdt et dagsseminar for efterforskere og anklagere arrangeret i et samarbejde mellem Center for Voldtægtsofre, Aarhus Universitetshospital, Rigspolitiets Nationale Efterforskningscenter og Politiskolen med støtte fra TrygFonden – ”Viden om voldtægtssagen”. Alle landets politikredse var repræsenteret ved såvel efterforskere som anklagere, og de regionale statsadvokater deltog i seminaret med et oplæg om tilsynet med voldtægtssagers behandling, hvor man blandt andet satte fokus på afhøring af traumatiserede vidner. Konklusionerne fra seminaret blev efterfølgende drøftet med advokaturcheferne fra politikredsene ved et møde i Rigsadvokatens Forum for Specielle sager.

Endelig kan Rigsadvokaten oplyse, at afhøringer af traumatiserede og sårbare forurettede tillige vil indgå på ”Anklagerfaglig dag” den 14. september 2018, hvor alle landets anklagere mødes til faglig drøftelse af udvalgte temaer.”